

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Extra Posten.

Måndagen den 17 Juli 1820.

Upptäckt af märkvärdiga Antiquiteter i Egypten.

(Uttur ett utländskt Blad.)

Belzoni, som af Engelska Regeringen utsändes för att i Egypten samla de märkvärdigaste fornlemningar, har öfver sina upptäckter skrifvit till Antiquarien Visconti följande bref, ehuru detsamma först ankom till Europa, sedan döden borttryckt denne berömda fornforskare.

Cairo den 9 Jan. 1818.

Jag har i dessa dagar återkommit från öfra Egypten, och bereder mig för tredje gången att intränga i Nubien. Då jag 1816 för första gången besökte Thebe, befor jag Nilen ända till den naunkunniga Memnons-Stoden. Denna ofantliga fornlemning, hvilken sedan så många århundraden låg begrafven under ruinerna af de af Cambyses förstörda palats, är redan på vägen till Brittiska Museum. Det är en kolossal buste af ett enda granitstycke af 8 Skppids vikt, och 10 fots höjd från bröstet till det yttersta af hufvudet. Före mig hafva andra resande haft för afsigt att öfverföra den till Europa, men svårigheten att transportera en så stor massa 2:ne miles landväg, och sedan på Nilen till Alexandria, hvarifrån den endast kan få sin vidare bestämelse, hafva afskräckt dem

från detta företag. Jag var likväl nog lycklig att kunna utföra det utan maskiner, och endast med dessa Arabers handkrafter, som lefva i det vilda tillståndets lättja, och hafva hvarken lust eller skicklighet för dylika arbeten. Också de behöfde för transporten en tid af 6 månader. Från Thebe återvände jag till Nubien, för att undersöka Ybsambuls stora tempel, hvilket till mer än två tredjedelar af sin höjd ligger begrafvet i sanden vid det stora vattenfallet. Här fann jag invånare, som satte sig mycket emot mina afsigter, och som årstiden äfven var mindre gynnande, uppsköt jag utförandet af min plan. Under tiden vände jag om till Thebe, der jag verkställde nya gräfningar omkring templet vid Czarnack. Här fann jag många fot under jordytan en hel rad af Sphinxer inom en mur. Dessa Sphinxer med lejonhufven på kvinnliga buster äro af svart granit i kroppsstorlek, till större delen skönt arbetade. Der fanns äfven en Jupiter Ammons statue af hvit marmor. Först efter min andra resa 1817 upptäckte jag en koloss, vida större än Memnons-busten. Den bestod af ett enda granitblock, och utgjorde 10 fot från halsen till spetsen af Mitran, eller den spetsiga mössan, hvarmed hufvudet är betäckt. Den är förträffligen väl bibehållen, och polituren så skön, som vore den nu först kommen ur Bildhuggarens hand. Nu företog jag å nyo en resa till Nubien, der så många motgångar

väntade mig. Folket i denna trakt är ganska vildt, och har intet begrepp om gästfrihet. Man nekade oss de första förnödenheter. Löften om vedergällning gjorde ingen verkan, och vi måste lifnära oss med Turkiskt hvete, som upplöstes i vatten. Likväl var jag så lycklig, att genom mod och ihärdighet, samt efter en tjugutvå dagars oafbruten resa, uppnå Ybsambuls tempel, hvilket ingen europeisk fot förut beträdt, och hvars hvalf är vida större än något annat tempel i Egypten eller Nubien, med undantag af de grafvar jag i Thebe upptäckte. Detta tempel har 152 fots längd, samt innehåller fyra rum och en stor gård, der man finner åtta kolossala figurer af 30 fots höjd. — Murarne och kolonnerna äro betäckte med väl bibehållne hieroglyfer. Detta tempel lär hafva undgått Cambyses' och de efterkommande eröfrares förhärjningar. Jag medförde också härifrån några fornlenningar, hvaribland tvenne lejon med falkhufvuden och en liten Jupiter Ammons statue. Då jag återkom till Thebe, såg jag å nyo de märkvärdigheter, hvilka ådraga sig alla resandes uppmärksamhet, jag menar de Egyptiska konungarnes grafvar. Det är i allmänhet bekant, att jemte dessa öppna grafvar finnas åndra under jorden, men ingen hade ännu upptäckt deras egentliga plats. Sedan jag med uppmärksamhet längre betraktat Thebes läge, fann jag etven dertill och, efter gjorda gräfningar, sex grafvar. En af dem är otvifvelaktigt Apis' grift, hvartill jag slöt af en der funnen mumie af en Ox. Denna mumie är alldeles fylld med asphalt. Det är omöjligt att kunna gifva ett begrepp om dessa grifters storlek och prakt. De åro utan tvifvel Egyptens största och beundransvärdaste märkvärdighet, och väcker den högsta aktning för dess gamla invånarens konst. Det inre är från ena ändan till den andra 190 fot långt, och innehåller en stor mängd af kamrar och gallerier. Murarne äro öfverallt betäckte med hieroglyfer och Basreliefs i fresco-målning, hvars

färger äro mera glänsande än jag någonsin sett, och ännu så friska, som vore de nyss anstrukne. Men den skönaste af alla dessa antiker finner man i den största salen. Det är en Sarcofag af ett enda stycke alabaster, 9 fot 7 tum hög, 3 fot 9 tum bred, samt ut- och invändigt fullsatt med inhuggna hieroglyfer. Denna sarkofag klingar som en silfverklocka, samt är genomskinlig som is, och om jag en dag är nog lycklig att hafva öfverfört den till England, så skall den anses för en bland de dyrbaraste skatter, som någonsin funnits i ett Europeiskt Museum.

Enligt ett annat bref från Egypten har försöket att från Thebes ruiner transporterä den kolossala Memnons-statuen fullkomligen lyckats. Den är välbehållen anländ till Alexandria, och kommer att derifrån öfver Malta afgå till England, för att uppställas i Brittiska Museum. Busten består af ett enda granitstycke, från hufvudet till halsen af köttfärg, men i öfrigt grått. Dess vikt räknas till fjorton läster. Herr Belzoni företog nya gräfningar, och upptäckte en rad Sphinxer af svart marmor med lejonhufvud och kvinnokroppar, som äro skönt bildade, och deribland några verkliga mästerstycken. Äfven upptäckte han en Jupiter Ammon af röd marmor. Sedan han härmed uppnått Alexandria, företog han en ny resa till Thebe, och lät gräfningarne å nyo begynnas. Här upptäckte han ett skönt kolossalt Osirishufvud. En af dess tillhörande armar af 11 fots längd upptäcktes äfven. Sedan han under tjugu dagar hade beständigt rest omkring, fann han ett tempel med 14 rymliga kamrar och en stor sal, i hvilken befunnos åtta fullkomligt väl bibehållne bildstoder af 30 fots höjd. Fyra andra funnos i det Aldrabeligaste. Murarne hade öfverallt hieroglyfer. En liten statue af en Jupiter, funnen i stora salen, och tvenne lejon med oxhufvuden, äro äfven transporterade till England. Riktadt med dessa från Egypten och Nubien ankomna dyrbara och nästan samtida konst-alster, med dem

från hela nordafrikanska kusten, men isynnerhet från Carthagos ruiner, och med de skönaste antiker från Grekland, som t. ex. den Elginska statuen och de af Koos, Stachelberg och flera andra i Aegina och Arkadien funna konstarbeten, skall London snart blifva en vallfartsort för konstälskare och hädfelorskare, liksom Paris för sina sammanplundrade konstskatter förut var det. Medgifvorn likväl, att England för möjligheten att samla dem endast har att tacka det fruktansvärda anseende det äger bland alla Asiatiska och Africanska folkslag.

Röfwarens Dotter.

(Berättelse.)

(Forts. från No 56.)

Men, fortfor den döende, sedan han samlat sig några ögonblick, jag har en dotter, hvilken jag älskar med en ömhet, som ett människohjerta någonsin kan känna, och hon befinner sig ännu bland människor, dem jag fördem kallade mina kamrater, men utur hvilkas armar jag gerna ville se henne räddad. Vill ni bereda detta barns öde för en framtid, vill ni vara dess lärare och ledare på dygdens väg, så skall hon till er bliwa öfverlemnad, jemte en skatt, som skall vara tillräcklig att förskona er för hvarje bekymmer i anseende till hennes underhåll. Tredje dagens afton från i dag skall hon vara er till möte vid ingången af småskogen, der vägen går till F..., och hon skall lyda er i allt. Ni är säker för alla faror, det svär jag er vid den tillgift jag hoppas för mina ynder.

Den rysliga gestalten satte sig vid dessa ord upp i sängen, och såg på Pastorn med en så allvarsam och rörande uppsyn, att han omöjligen kunde afslå hans bon. Vid Pastorns löfte utbredde sig ett så mildt lugn öfver den sjukas ansigte, att det syntes som en annan själ intagit den ödelagda kroppen, för att till honom

öfverföra den tröstade systrens tacksägelse. Kraftlös nedföll han åter på sin badd, men dog ej förr än på följande dagens afton.

Man kan lätt föreställa sig i hvad själs-tillstånd Pastorn återvände till sin boning. Tusende saker bekymrade honom, men han kände sig styrkt af hoppet att kunna blifva en ännu icke alldeles förderfvad människas räddare. Han talte därför följande dagen med sina fostertöräldrar, hvilka också funnos beredvillige att tills vidare gifva den värnlösa ett hemvist under sitt tak. Han såg därför hennes ankomst med lugn till möte.

Det var en töcknig och mörk vinterdag, och först när Pastorn anträdde sin vandring till småskogen, skingrades töcknet, och den uppgående månen uplyste svagt det dystra landskapet. En kall nattvind for öfver den ödsliga nejden och susade i de nakna trädens grenar vid vägen. Pastorn gick hurtigt framåt, och var andtligen nära det betecknade stället, då utur småskogen framträdde en i sin kappa inhöljd varelse, hvilken han snart märkte vara en qvinna. Hon slog kappan tillbaka, och mänskenet visade Pastorn ett väsende af hög och smärt vext, som med säkra och lätta steg mötte honom. Sedan hon kommit honom helt nära, frågade hon på franska språket med en behagfull och vänlig röst, om han vore Pastor Blumfeld? Och då detta bejakades, sade hon: Jag öfverlemnar mig då i ert beskydd, till följe af min fars befallning. Mitt öde är i era händer. Huru mår min far?

Ack! svarade Pastorn, han är ej mer. Död? sade hon i en förkrossande smärtas ton, och svigtade några steg åt sidan, så att hon tycktes vilja digna ner till jorden. Blumfeld fattade hennes arm; hon stödde sig några minuter vid hans, hvar efter hon mera samlad sade: O! jag kan uthärda smärtor, som knappast någon af mitt kön förmår att bära; men detta är den största jag någonsin har känt. O, min far! min goda, älskade far! — I det

hon borttorkade tårarna från sina ögon, gick hon nu framåt vid Blumfelds sida. Förlorad i smärta talte hon ej ett enda ord, och begge ankommo snart till hennes ledsagares fosterföräldrars hydda.

Sedan den obekanta flickan aftragit sin kappa och satt ett litet skrin på bordet, betraktade Blumfeld först med lugn sin vackra pupill. Med en rak och späd vext, och med den renaste proportion förrådde hennes kropp en fullhet af helsa och kraft, som Blumfeld sällan sett. Hennes mörkblå ögon strålade med ovanlig eld, som nu hölj'd af tårar, endast frambröt i några ögonkast; och på den höga, af mörka lockar kringvälfda pannan, öfver hvilken en stor sammetshatt med en liten fjäder hvilade, bodde mod och stolthet, men den milda qvinnlighetens gratier sväfvade omkring hennes sköna mun. Hela hennes väsende upplifvades af en förunderlig förtrollning, hvilken än var tillockande, än fränstötande, men som i hvarje ögonblick väckte en aning om en ovanlig natur. Då man frågade hennes namn, kallade hon sig *Johanna*, och Pastorn tänkte straxt på Frankrikes namnkunniga hjelte-qvinnan. Den redlige snickaren och hans hustru bådo henne vara vid godt mod, och Blumfeld önskade henne en god natt, sedan han läfvat att följande morgon besöka henne, och på hennes begäran taga det lilla skrinet i sitt förvar, hvilket, som hon sade, innehöll viktiga papper, rörande hennes far, och hvad som skulle betrygga henne i anseende till sitt underhåll.

När Pastorn påföljande dagens afton besökte henne, för att närmare underrätta sig om hennes föregående lefnad, fann han henne redan fullkomligt hemmastadd med sin nya ställning. Med beredvillig-

het och skicklighet hade hon påtagit sig små hushållsförrättningar, och dervid visat en mildhet, en munterhet och ett sagtmod, som i hög grad tillvunnit henne de beskyddande gamlas valvilja. Alla Pastorns frågor besvarade hon, så vidt hon kunde, med bestämdhet, och yttrade sig derjemte i många ämnen med så mycket förstånd och sjuhet, att man måste förutsätta, att hon ej alltid varit i sådant sällskap, som Blumfeld, i anledning af fädrens egen utsaga, hade föreställt sig. Om sin far talte hon med högsta ömhet, och försäkrade, att han alltid varit många nödställdes och torftiges välgörande skyddsängel, men i synnerhet under de stormar, som nu rasade på andra sidan den strömmen i hennes fädernesland, med egen lifsfara räddat många ädla människors lif. Då hon sade detta, lyste elden i hennes mörka ögon med en sällsynt glans, och de vackra anletsdragen förmörkades af ett nästan förfärande allvar. Men snart återtog mildhetens uttryck detta ställe, som så skönt öfverensstämde med hennes intagande röst. Hon talte Tyska och Franska med största färdighet, tycktes ej vara obekant med världens och lifvet, älvensom med förntidens historia, och svarade, då Blumfeld deröfver yttrade sin förundran, att hon för allt detta hade att tacka sin far, med hvilken hon flera år lefvat i en behaglig enslighet. Men hvem han egentligen var, ja till och med hans familjenamn, visste hon ej. Ansett hennes ställning under den sistförflutna tiden bad hon honom att icke nämna hennes namn. Hon hade med en ryslig ed uttalat sig att ej uppenbara något

(Forts. e. a. g.)

Prenumeration på *Nya Extra Post* för sednare halfåret, N:o (49—102) emottages uti Hrr Utters & Comp., Östergrens och Deléns & Comp. Boklädar, med 2 R:dr B:co.

N:o 58 utgifves nästa Torsdag.

Stockholm, tryckt hos JOHAN IMNELIUS, 1820.